

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

ללכת מלמעלה

בב' באייר יחול יום הולדתו (בשנת תקצ"ד-1834) של הרבי מהר"ש (רבי שמואל) מליובאוויטש, נשיאה הרביעי של חסידות חב"ד. הוא ידוע בפתגם שטבע: "העולם אומר שכאשר לא מצליחים ללכת מלמטה, הולכים מלמעלה; ואני אומר שצריך ללכת מלכתחילה מלמעלה (ל'כתחילה אריבער)".

להחמיר בפיקוח נפש

בית דין רבני חב"ד פרסם השבוע הנחיות, בעקבות ההקלות שעליהן החליטה הממשלה, ובכללן ההיתר לקיים תפילות במרחב הפתוח. הרבנים מציינים כי קיום התפילות מותנה בשמירה קפדנית על ההוראות, ואם הדבר אינו מובטח - יש להחמיר בפיקוח נפש ולא לקיים את המניינים.

סיפורי מחילה

לזכרו של רבי יהודה זאב לייבוויץ', שסק רבות במידות שבין אדם לחברו, הוכרז על מבצע מיוחד: כל מי שיעשה עבודה עצמית בנושא של סליחה למי שפגע בו, ויכתוב את הסיפור שאירע לו, וישגר אותו לפקס 03-6767128 או למייל schiffs@013.net.il, ישתתף בהגרלה על סך 18 אלף ש"ח. ההגרלה תקיים בל"ג בעומר הקרוב.

גם בעת אשפוז צעירי חב"ד איתר!
*5732

אושפזת? בן משפחה או חבר אושפז? פנו לשליחי חב"ד במרכז הרפואי

ת"א	חיפה	באר שבע	אילת	ניו יורק	ניוסינג
6:39	6:54	6:56	6:52	7:27	השבת
7:54	7:56	7:57	7:50	8:30	אתר השבת

פרקי אבות: פרק ב

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שליחות

ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

פקס' 03-9606169 • דוא"ל: chabad@chabad.org.il

אתר: www.chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

נלחמים כאריות על כל חולה

ההיגיון יכול לטעון שחיי אדם צעיר 'שווים' יותר מחיי קשיש בן תשעים. אבל קדושת חיי האדם אינה נמדדת במדדי איכות

אין דוחים נפש מפני נפש. קדושת החיים מוחלטת (צילום: המרכז הרפואי השרון)

אצלנו, ברוך השם, הגישה הנוראה הזאת אינה קיימת. אנו מביטים בהתפעלות בצוותים הרפואיים הנלחמים כאריות על חייו של כל חולה, יהיה גילו אשר יהיה ויהיו 'מחלות הרקע' שלו אשר יהיו.

אין ספק שגישה זו נגזרת מתפיסת קדושת החיים ביהדות. המקורות עוסקים רבות בדילמות, שבהן ההיגיון אמור לטעון שיש להעדיף את חייו של אדם מסוים מחייו של אדם אחר. והיהדות קובעת עמדה חדה וברורה - קדושת החיים מוחלטת ואינה נתונה לשיקולים רציונליים.

לא נתון למשא ומתן

ההיגיון יכול לטעון שחיי אדם צעיר 'שווים' יותר מחיי קשיש בן תשעים. הראשון, החיים עוד לפניו. יש לו ילדים קטנים. תרומתו לחברה אמורה להיות גדולה יותר. ואפשר למנות עוד נימוקים רבים. אבל כל הטיעונים האלה אינם רלוונטיים כלל, כי קדושת חיי האדם אינה נמדדת במדדי איכות, אלא היא אבסולוטית.

התורה קובעת: "אין דוחים נפש מפני נפש", מפני שחיי אדם אינם נתונים למשא ומתן. במושגים אנושיים ייתכן שחיי אדם אחד נראים עלובים לעומת חיי אדם אחר, אבל מה אנחנו יודעים על מהותם האמיתית של החיים. לכן חייבים לעשות הכול למען הצלת חיים, ולא לשקול שום שיקולי תועלת. אשרינו שזו המדיניות הנהוגה בארץ, ואין ספק שהיא תורמת תרומה ממשית לשיעור ההחלמה הגבוה, שמדינות אחרות יכולות להתקנא בו.

ימים האלה, שבהם הער' לם כולו מתמודד עם המגיפה החדשה, בא לידי ביטוי מובהק היחס המיוחד של העם היהודי לחיי אדם. השוואת המדיניות הננקטת במרכזים הרפואיים בארץ לעומת אלה שבמדינות המפותחות האחרות מביאה אותנו להכרה עד כמה עלינו להודות לבורא שאנו חיים כאן ולא במקום אחר.

בדיווחים היבשים על פטירות מהגניף מציינים שוב ושוב כי הנפטרים סבלו ממחלות רקע. אבל מה הן בעצם אותן 'מחלות רקע'? טבעי שבני-אדם מבוגרים נושאים איתם 'מחלות רקע', כמו סוכרת, אי-ספיקת לב, בעיות במפרקים וכדומה. אבל בחיי היום-יום הם נחשבים בריאים, פעילים, מתפקדים. אולי הם הולכים יותר לרופא, אז מה? הם נהנים מחיים טובים, ויכולים להאריך ימים עוד שנים רבות ולרוות נחת מצאצאיהם.

זו בעצם הסכנה הגדולה הטמונה בגניף הזה, שבעוד בני-אדם צעירים ובריאים יחלימו ממנו בדרך כלל בלי צורך בטיפול מיוחד, הרי אוכלוסייה רגילה, כמו מבוגרים ובעלי מחלות רקע, עלולה לפתח סיבוכים שעלולים לדרדר את מצבם עד כדי סכנת חיים.

קדושת החיים ביהדות

וכאן אנחנו שומעים בעולם הרחב קולות האומרים, מי בבוטות ומי בלשון מעודנת יותר, שזה טבע העולם: קשישים מתים ממחלות כאלה ואחרות. אלה משפעת, אלה מדלקת ריאות, אלה מהתקף לב, אלה משבץ, מאי-ספיקת כליות ומעוד מחלות. ועכשיו הם מתים מנגיף הקורונה. המתים ימותו והחיים יימשכו.

מתוך גישה זו החליטו מדינות מסוימות שלא לחבר למכשירי הנשמה חולים מעל גיל מסוים. מגיעים דיווחים מזעזעים על קשישים המושארים במיטותיהם בלי מזון, והם גוועים מרעב. הצוותים הרפואיים שמים את עצמם בתפקיד אלוקים וקובעים מי יחיה ומי ימות.

חודש של רפואה מונעת

מלהיכשל בחטא, בבחינת "לא יאָנאָ לַצַּדִּיק כָּל אָוֶן" (משלי, כב, א).

למעלה מגאולה

כאן טמון ההבדל בין חודש ניסן לחודש אייר. חודש ניסן עניינו גאולה, שעניינה היחלצות מגלות וממצב שלילי ומעבר לגאולה ולמצב חיובי. אלא שעדיין קיימת ברקע מציאות הסבל והגלות, שסוף־סוף הסתיימה. בהיבט הרוחני חודש ניסן מבשר לאדם שגם אם נכשל חלילה, ביכולתו להיגאל ממצבו. עם זה, עדיין קיימת האפשרות להיכשל בחטא, אף שאפשר לעשות תשובה ולהיגאל.

חודש אייר מרים את האדם למצב נעלה הרבה יותר – שלא ייכשל כלל, לא יחטא, לא יהיה בגלות ולא ילקה במחלה – "לא אשים עליך". מלכתחילה אין ירידה ואין נפילה, וממילא אין צורך להיחלץ ממנה. בחודש אייר על היהודי להתעלות למצב שהוא אינו שייך כלל למעשים בלתי־רצויים, עד שאינו זקוק לגאולה.

(תורת מנחם תשמ"ג, כרך ג, עמ' 1371)

אמרת השבוע

עצה כנגד היצר

ה'אוהב ישראל' מאפטה, רבי אברהם־יהושע השל, קיבל פעם אחת מכתב מרבי עקיבא איגר, ובו הרעיון עליו הגאון שבחים רבים וכינהו רשכבה"ג – רבם של כל בני הגולה.

לקח הרבי מאפטה את המכתב ונכנס עימו לבית מדרשו, והתפאר לפני קהל חסידי: "ראו שהגאון רבי עקיבא איגר מכנה אותי רשכבה"ג". השומעים תמחו לראות כי רבם מתפאר בדבר זה, ונשאו אליו עיניים משתאות.

אמר להם הרבי: "אל תתפלאו. עכשיו, כשיבוא אליי יצר הרע וינסה לפתות אותי לעבור עבירה, אנקר את עיניו במכתב הזה: וכי אדם כמוני, שאפילו הגאון רבי עקיבא איגר מעיד עליי שאני רשכבה"ג – יעבור חלילה עבירה כזאת? הלוא בושה וכלימה תכסה את פניי".

פתגם חסידי

"יצר הרע הוא לפעמים שועל, פיקח שבחיות, וצריכים חוכמה מרובה להבין את תחבולותיו. פעמים הוא מתלבש בלבוש צדיק, תמים, עניו ובעל מידות טובות" (המהר"ש מליובאוויטש)

מה הם ניסי ניסים? יש נס רגיל, שהוא התרחשות על־טבעית. נס הוא אכן חידוש, אך במרוצת השנים אירעו ניסים רבים, והתופעה בכללותה אינה בגדר חידוש. ניסי ניסים אלה שינויי מציאות, שמגדירים מחדש את חוקי הבריאה, כך שהטבע עצמו משתנה ומתאים עצמו לנס. זוהי גאולה – העולם עצמו משתנה לטוב ומשקף את הקדושה.

שמור מחטא

אלא שעל אף כל הסגולות המיוחדות של חודש ניסן, חודש הגאולה, הננו נתבעים לעבודה מרוממת יותר בחודש אייר. נאמר בכתבי האריז"ל שאייר ראשי תיבות 'אני ה' רופאך'. יש רפואה שנמסרה לבשר ודם – כאשר אדם חלה לא עלינו ויש צורך לרפא אותו, נמסרה משמיים היכולת לרפא לידי רופא המומחה לכך.

אך יש רפואה נעלית מזו, המונעת את המחלה מלכתחילה, בבחינת "כל המחלה... לא אשים עליך, כי אני ה' רופאך". גם בעבודה רוחנית יש מצב כזה, שבו האדם שמור ומוגן

עבודת ה' צריכה להיות מתוך התקדמות מתמדת. האדם נדרש להיות במגמה בלתי־פוסקת של התעלות, ובכל יום ויום עליו להשיג מדריגה גבוהה מזו שבה עמד אתמול. אם כך בכל יום, קל וחומר בכניסה לחודש חדש, שכן חודש הוא מלשון חידוש. נדרשת עבודה חדשה לגמרי, הנעלית לאין ערוך מקודמתה.

בעומדנו בנקודת המעבר בין חודש ניסן לחודש אייר מתעוררת שאלה: איזה חידוש יכול להיות אחרי חודש ניסן? הלוא זה חודש של גאולה ושל פריצת המגבלות בכל תחום. אם כן, לאן אפשר עוד להתקדם אחרי חודש ניסן?

ניסי ניסים

נוסף על היותו חודש הגאולה, סגולתו המיוחדת של חודש ניסן טמונה גם בשמו. במילה 'ניסן' מופיעה פעמיים האות נ', וכך שם החודש רומז לניסי ניסים, כפי שהגמרא אומרת (ברכות נז, א) שמילה שיש בה פעמיים נ' רומזת לניסי ניסים.

מן המעיין

מצורע | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

ההליכה אל ה'כוהן'

"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו, והובא אל ה'כוהן' (יד, ב). עצם בואו אל ה'כוהן' הופך ומשנה את מצבו מטומאה לטהרה. זה קורה בן־רגע – "ביום טהרתו והובא אל ה'כוהן'".

(רבי יהודה־לייב מלובלין)

בעוון לשון הרע

"ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות" (ויקרא יד, ד). לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא מעשה פטפטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו ציפורים, שמפטטין תמיד.

(רש"י)

קשייו של עני

"וכיפר עליו הכהן וטהר" (ויקרא יד, כ). פסוק זה מדבר במצורע עשיר, ואילו במצורע עני נאמר סתם "וכיפר הכהן", בלי "וטהר", שכן העני לעולם אינו נטהר. בהיותו מצורע הרי "מצורע חשוב כמת", ומשנתרפא הוא נשאר עני, ו"עני חשוב כמת".

(וידבר משה)

דלות בממון

"ואם דל הוא ואין ידו משגת" (ויקרא יד, כא). לשם מה כפל הלשון, הרי ברור שאם הוא דל אין ידו משגת? אלא 'דל' אינו בממון בלבד. במקומות רבים משמעות המילה חולשת הגוף, כמו: "מדוע אתה ככה דל בן המלך" (שמואל ב

יג, ד) או "פרות... דלות ורעות" (בראשית מא, טו). לפיכך נאמר "ואם דל הוא" ואחרי זה "ואין ידו משגת", לומר לך שמדובר בדל בממון.

(הרב ברוך אפשטיין)

העניות כפרה

העני יוצא ידי חובתו בקרבן קטן יותר, משום שאמרו חז"ל "עניות מזבח כפרה". הרי שנוסף על הקרבן שהוא מביא, עונו מתכפר גם בעצם עוניו.

(תכלת מרדכי)

נשאר צר עין

יש דעה בגמרא שבחובת קרבנות סתם, אם הביא העשיר קרבן של עני, יצא. אבל במצורע הכול מסכימים ש"עשיר שהביא קרבן עני לא יצא" (יומא מא). משום שבין החטאים שהנגעים באים עליהם הגמרא מונה גם "צרות עין" (ערכין טז). לכן אם המצורע העשיר מביא קרבן של עני ברור לנו שעדיין לא נרפא ממחלתו, שעדיין הוא צר עין כפי שהיה, ולפיכך אין הקרבן מכפר.

(רבי יעקב לנדוי)

חובת תלמיד־הכם

דל, שאין ידו משגת, דיי לו בקרבן עני, אבל עשיר שהביא קרבן עני לא יצא ידי חובתו. זו גם המידה בקיום מצוות התורה – על תלמיד־הכם לקיים את המצוות בדייקנות ובוזהירות יתרות.

(חפץ חיים)

תקיפות ותגובתה

לפני כעשר שנים שימש הסופר והמרצה הרב מנחם מענדל ערד שליח חב"ד במרקש שבמרוקו. הוא ניהל את בית חב"ד לתיירים בעיר, ודאג לצרכים היהודיים שלהם.

בתקופת שליחותו זכה להכיר מקרוב את הרב שלום איידלמן, שליח הרבי מליובאוויטש לקזבלנקה, ששימש רב ליהודי מרוקו יותר משישים שנה.

הוא היה יהודי צנוע בתכלית, ברח מהכבוד וסלד מפרסום אישי. בענווה ובצניעות פעל במסירות נפש למען יהודי מרוקו.

פעם אחת התעוררה אצל הרב ערד דילמה הקשורה לעבודתו. הוא התייעץ עם הרב איידלמן כיצד לנהוג, ואז חרג הרב ממנהגו וסיפר לו על התמודדות דומה שאירעה לו.

נוסף על תפקידיו הרבים בקזבלנקה ביקש ממנו הרב הראשי של מרוקו, רבי אהרן מונסנגו, לעמוד בראש מערכת הכשרות והמקוואות במדינה.

אחת ההחלטות שקיבלה מערכת הכשרות הייתה שלא להגעיל כלים ממסעדות ומאולמות לאיכשרים. אף שבעיקרון ההגעלה אפשרית, סברו רבני ועדת הכשרות כי זו מלאכה מורכבת מדי, ודורשת בקיאות רבה בפרטים ההלכתיים, שאינה עומדת תמיד לרשות העוסקים בה.

לדוגמה, אפשר להגעיל כלים רק אם לא נעשה בהם שימוש בעשרים וארבע השעות שקודם ההגעלה, ואחרי שנוקו היטב. בפועל התברר כי הובאו כלים להגעלה היישר ממסעדות לא־כשרות, בעודם נושאים עליהם שיירים טריים. כדי למנוע מכשלה זו הוחלט שלא לאפשר עוד הגעלת כלים ממסעדות ומאולמות אירועים שאינם כשרים.

למהלך הייתה השפעה דרמטית על האירועים של עשירי הקהילה היהודית ופטרוניה. הללו נהגו לשכור אולמות יוקרה או אחוזות מפוארות ולחגוג בהם ברוב הדר את השמחות המשפחתיות, כיאה למעמדם.

כלי האוכל באירועים האלה סימלו במידה רבה את מעמדו של בעל השמחה. אילי ההון ביקשו להרשים את אורחיהם במטעמים היוקרתיים ביותר, שהוגשו בכלים מרהיבים לצד סכ"ם עשוי מכסף טהור.

לא חלפו ימים רבים מאז התפרסמה התקנה החדשה והרב איידלמן קיבל

פנייה דחופה מיהודי עשיר, שהתעתד לקיים את חתונת בתו. האיש ביקש להיגש עם הרב בדחיפות.

הרב איידלמן קיבל את פניו בכבוד רב וערך לכבודו שולחן עשיר. "כבוד הרב", פתח האורח, "אני מודע היטב לכללי הכשרות שהנהגתם, אך אני מבקש באורח חד־פעמי להכשיר את כלי הכסף שישמשו את אורחיי.

"כמובן", הניח האיש את ידו על לוח ליבו, "הכול ייעשה בהשגחתכם הצמודה, מתוך ציות מוחלט לכל הנחיה שתיתנו, כדי שהכול יהיה למהדרין מן המהדרין".

הרב איידלמן האזין לדברים רוב קשב, אך נאלץ להשיב את פני האיש ריקם. הוא שיתף את העשיר בשיקולים שעמדו מאחורי ההחלטה, והבהיר לו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

מה שמו? מצורע

המשיח זוכה בדברי חז"ל לכינוי מפתיע – 'מצורע'. הגמרא (סנהדרין צח, ב) שואלת (על המשיח) "מה שמו?". ומשיבה: "חיוורא" [=מצורע]. וזאת מפני שעל המשיח נאמר (ישעיה נגד), "חוליינו הוא נשא ומכאובינו סבלם". אך הסבר זה אינו מספק. גם אם המשיח סובל חולי ומכאוב, מה ההכרח לכנותו 'מצורע' דווקא?

המהר"ל מסביר (נצח ישראל פרק מא) שיש בזה רמז עמוק למהותו של המשיח: "כי המצורע הוא נדחה מן מחנה ישראל ואין לו שייכות אל העולם, ולכן כתיב 'בדד ישב'. ומפני כי המשיח גם כן הוא נבדל מן עולם הזה לגמרי, לכך קודם שיבוא המשיח הוא דומה כמו מצורע... כי המשיח הוא שכלי לגמרי, ואילו העולם הזה הוא גשמי".

הפנימיות הוכשרה

תורת החסידות מסבירה כי מצב העולם ערב הגאולה הוא בבחינת 'מצורע'. ההלכה בדיני הנגעים היא שכל עוד הנגע מופיע במקצת עורו של האדם, הוא טמא; אך אם "כיסתה הצרעת את כל בשרו", טהור הוא. הגמרא מביאה הלכה זו בהקשר הגאולה. נגע רומז לעוונות ולחטאים. אומרת הגמרא (שם צא, א): "אין בן־דוד בא עד שתתהפך כל המלכות למינות". כלומר, כאשר מלכות הכפירה תהיה מוחלטת, זה סימן לגאולה הקרובה. וההוכחה על כך: "כולו הפך לבן – טהור הוא".

כאשר הרע מתפשט על כל העולם, זו הוכחה שאין מדובר בהתגברות סתמית של הרע. אילו היה כך, היו צריכים להישאר חלקים שבהם הטוב שולט. ההשתלטות המוחלטת של הרע מעידה שכל הכוחות השליליים פורצים החוצה, מפני שכבר אין להם מקום בפנים.

הדבר מעיד כי תהליך זיכוכו של העולם מגיע לסימו, כמו שנאמר (דניאל יב, ו) "יתבררו ויתלבנו וייצרפו רבים". הרע נפרד מהטוב ויוצא החוצה, והעולם כבר נעשה מוכשר בפנימיותו לקבל את אור הגאולה.

אותו עיקרון מסביר גם כן מדוע המשיח מכונה 'מצורע'. הצרעת היא 'בעור בשרו'. היא אינה פוגעת ברבדים פנימיים של הגוף, ואפילו לא בבשר עצמו, אלא בחלק החיצוני ביותר בלבד – העור. הצרעת מסמלת אפוא מצב שבו הפנימיות שלמה בתכלית, ויש רק נגע חיצוני, בעור שמוחוץ לבשר עצמו.

בתפיסה הפנימית של הדברים, המצורע מסמל אדם נעלה מאוד, מושלם בכל, שזיכך לחלוטין את כל כוחות נפשו, עד שכל פנימיותו כבר טהורה. עתה נותר לו לזכך את השיירים בלבד, את הפסולת שנשארה ברובד החיצוני ביותר שלו. וגם פסולת חיצונית זו אינה שלו, אלא של עם ישראל, ככתוב (שם נגד): "חוליינו הוא נשא".

הכול מוכן לגאולה

זה גם מצבו של עם ישראל בסוף הגלות – מבחינה חיצונית נראָה כאילו יש בו נגעים רבים (צרעת), אבל האמת היא שאלה נגעים חיצוניים בלבד. כל פנימיותו של עם ישראל כבר נטהרה במרוצת הדורות, ונשאר רק לזכך ולטהר את הדרגות החיצוניות והתחתונות ביותר.

לכן המשיח, גואלם של ישראל, נקרא 'מצורע'. כינוי זה, במשמעותו הרוחנית והפנימית, מבטא שלמות עליונה ביותר – הן של המשיח עצמו הן של עם ישראל כולו. הכול כבר שלם ומוכן לגאולה, ונשאר רק לברר ולזכך את העור החיצוני בלבד. כמו־כן מבטא הכינוי 'מצורע' את העובדה שהמשיח שרוי בגלות, סובל את תחלואיה ומצפה בקוצר רוח ובכיליון עיניים להתגלותו, כדי להביא את הגאולה האמיתית והשלמה (ראו ספר השיחות תנש"א כרך ב, עמ' 490; לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 78; כרך לז, עמ' 33).

כי על אף ההערכה הרבה וההזדהות עם צרכיו – אי־אפשר לפרוץ פרצה בחומת הכשרות ולחרוג מהכללים, שכן זו תביא לידי פיחות במעמדם בקרב הציבור.

הדברים לא התיישבו על ליבו של האיש. "אינני מבין את התעקשותכם", טען. "הלוא אני מוכן לציית לכל הוראה כדי שסעודת החתונה תהיה גם מפוארת וגם מהודרת. מדוע אינכם מוכנים להיענות לבקשתי?!"

הרב איידלמן חזר והסביר בעדינות, אך בנחרצות, שבלתי־אפשרי לחרוג מההוראות.

"אם כך", הפטיר האיש ככעס, "מוסדותיכם לא יראו עוד אגורה שחוקה ממני!".

הרב איידלמן לא איבד את קור רוחו. הוא הישיר מבט לעיני העשיר הזועף והשיב: "אם זה סגנון דיבורך, הרי שבכך הגיעה פגישתנו לכדי מיצוי".

העשיר הופתע מהתגובה התקיפה. הוא חכך בדעתו, נרגע מעט, ואז השפיל את מבטו ושאל בנחת: "כבוד הרב, מה בכל־זאת אפשר לעשות?"

"הקשב", השיב לו הרב איידלמן, "הלוא אתה יהודי מאמין. בספרים הקדושים נכתב שבחתונה באים לשמח את החתן והכלה גם הסבים והסבתות מעולם האמת. בצאצאים של צדיקים, גם צדיקים של עשרה דורות באים לחתונה".

והרב הוסיף:

"אתם צאצאים של משפחת הצדיקים לבית אבוחצירא. אם כן, בחתונתכם יבואו נשמותיהם של רבי יעקב אבוחצירא, רבי ישראל – ה'בבא סאלי', רבי יצחק – ה'בבא חאקל' וכל צדיקי משפחת אבוחצירא עליהם השלום, לברך את הזוג הצעיר ואתכם ביום שמחתכם.

"איך זה ייראה שכל נשמות הקדושים לדורותיהם יבואו לחתונה, והם יביטו בכלים ויראו כי הם נושאים עליהם זלוזל בהוראות הכשרות? הלוא תיכף ומייד יעזבו את החתונה!"

האיש, שאכן התייחס בחום ובכבוד רב לצור מחצבתו, נרעד. הוא קם בהתרגשות והכריז: "כבוד הרב, אקנה סט כלים חדש לגמרי, ואחרי החתונה הוא יועבר לגמ"ח בעבור חתונות של יהודים, שלא יצטרכו לבוא לא לידי ניסיון ולא לידי ביזיון".

הרב איידלמן, ששמו נישא בהערכה כפי המוני יוצאי מרוקו, נפטר מנגיף הקורונה בקזבלנקה, בחג השני של פסח.

(מפי הרב מנחם מענדל ערד)

בואו נשמור על הבית

על ירושלים, הוא משחזר. "עמדנו מול כפר ערבי גדול, מעוז רצחני - במקום שכיום שוכן בו היישוב בית מאיר. קיבלנו פקודה לפרוץ את המצור בכל מחיר. שם נפצעתי קשה". אחרי שהחלים מפצעיו חזר לשרת.

ימי הקורונה מהווים אתגר גדול ליוסף לוטנברג, יו"ר ארגון 'יד לבני' בתל אביב. השנה לא יוכלו הוא ושאר בני המשפחות השכולות להשתתף באירועי הזיכרון והתפילה בבתי העלמין. "המצב הזה מעציב אותי", אומר יוסף, שחגג לא מכבר תשעים שנה, "אבל צריך לשמור על הבריאות שלנו, ובפרט על בני הדור המבוגר, שהולך ונעלם".

נפילת הבן

במלחמת יום כיפור קיבל לוטנברג את בשורת האובדן: בנו איתן הי"ד נפל בקרב. "הצוות של בני קיבל הוראה לנוע לעבר התעלה", הוא מספר. "בני ראה טנק בוער, במרחק כחמש מאות מטרים ממנו, ולידו פצוע. כשיצא מהטנק שלו לבדוק את מצב הפצוע, המצרים ירו לעברו והרגו אותו".

יוסף מספר כי ייערכו טקסי קריאת פרקי תהילים והדלקת נר זיכרון בבתי העלמין, בלי נוכחות המשפחות. "כולנו, ובפרט המבוגרים שבנו, סגורים בביתנו. הילדים שלי יזומים איתי שיחות וידאו".

הקרב על הדרך לירושלים

גם בגילו הוא ממשיך את פעילותו, במגבלות שנוצרו, עם המשפחות השכולות. זיכרונו צלול, דיבורו שוטף. מאחוריו יריעה עשירה של שליחות ציבורית למען המשפחות השכולות ולזכר הנופלים במלחמות ישראל. הוא מדבר בנינוחות, אוהב לחזור לסיפורי ההיסטוריה של ימי הקרבות.

יוסף גדל בבית דתי בתל אביב. אביו היה בוגר ישיבת סלבודקה. מקצת בני משפחתו נרצחו בפרעות תרפ"ט בחברון. בהיותו בן שש עשרה וחצי גויס לפלמ"ח, השתתף בקרבות מלחמת השחרור ונפצע קשה. "נלחמנו להסרת המצור

תשעה חודשים היה בנו ברשימת הנעדרים. "בפעם האחרונה שהמצרים אִפְשְׁרו לנו לחפש נעדרים - בני נמצא", הוא אומר. לימים יקבל הבן את צל"ש הרמטכ"ל על גבורתו במלחמה.

מפגש בלתי נשכח

אחד הרגעים הבלתי נשכחים בפעילותו הוא עמידתו בראש משלחת של מצויני צה"ל שבאה אל הרבי מליובאוויטש בשנת תשל"ו (1976). "זה היה מפגש מרגש מאוד. הרבי נשא באורח חריג שיחה שלמה בעברית. לאחר מכן ירד אלינו, לקהל שבו היו עשרים וחמישה נכים קשים, ובהם משותקים, ולחץ יד לכל אחד ואחד

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

פינת ההלכה

פתיחת חלון ליד עציץ

שאלה: האם מותר לפתוח בשבת חלון או תריסר לתועלת צמחי הבית?

תשובה: מי שמשקה זרעים בשבת, עובר משום מלאכת 'זורע'. לכן נאמר בפוסקים שמי שאוכל בגינה צריך להיזהר שלא ליטול ידיו על עשבים, מפני שמשקה אותם בכך, ואף שאינו מתכוון לכך, 'פסיק רישיה ולא ימות' הוא (כאדם שחותך את ראש בהמה, שמעשהו נחשב כאילו כיוון להמיתה, אף שאין הוא מעוניין בתוצאה זו, מכיוון שהיא מחויבת ממעשהו).

ולעומת זה, כשאדם עובר בשבת ליד מלון, למשל, ועקב זאת נדלקת שם נורה, אם היא נורה שהדלקתה אסורה מדרבנן (כגון נורת לד), אין איסור במעברו שם בלי כוונת איסור, אף שזה 'פסיק רישיה'.

לכן כאשר פותחים חלון כדי להכניס אור שמש או אוויר צח בחדר, הרבה פוסקים מתירים גם כשהדבר מביא תועלת לצמחים שבחדר, מכיוון שהפותח אינו מתכוון לצמיחה, ותוספת הצמיחה שעלידי הפתיחה היא איסור דרבנן בלבד (וגם היא אינה אלא גרמא, שבפתיחת החלון הוא רק מסיר את המונע לאיורור, ואינו יוצר את ההצמחה ישירות). זהו 'פסיק רישיה' באיסור דרבנן, שמותר גם לדעת אדמו"ר הזקן אם יש צורך באיורור החדר.

אבל אם כוונת האדם היא גם לטובת הצמחים, ובפרט אם זו חממה של צמחים, הרי זו כוונה ממש ולא רק 'פסיק רישיה', ואין מקום להקל בזה.

מקורות: מו"ק בב. טושי"ע סי' שלו ס"ג, ושו"ע אדה"ז ס"ט. שו"ע אדה"ז סי' שיד ס"ג ד. שו"ת: יחוונה דעת ח"ה סי' כט. הר צבי או"ח ח"א סי' קלג.

"חשוב שנהיה מאוחדים". לוטנברג

מאינתנו. המזכיר אמר לי: אני שנים לצד הרבי ולא ראיתי דבר כזה. המעמד ריגש מאוד את הרבי וכמובן גם אותנו".

כמי ששילם מחיר יקר למען העם והארץ יוסף מבקש להעביר מסר של פיוס ואחדות: "כואב לי מאוד לראות את המריבות והסעעים בעם, ובכלל זה בהנהגה. הדבר החשוב ביותר הוא שנהיה מאוחדים בתוכנו. יש לנו בית, ארץ ישראל, וצריך לשמור עליו מכל משמר. ראו איך פתאום אנשים רבים שעזבו את הארץ חוזרים אליה בעקבות הקורונה. קדימה, בואו נתלכד, זה בידינו!".

מושג ברגע

להיות בבידוד

מושג הבידוד מופיע בתורה בהקשר של נגעי צרעת. המצורע נדרש להיות בבידוד - בַּבַּיִת יָשֵׁב, מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ.

חכמינו אומרים שנגעי הצרעת באו כעונש על דיבורי לשון הרע. לכן עונשו של המצורע הוא להיות מבודד, כמאמר חז"ל: "הוא הבדיל בין איש לאשתו, בין איש לרעהו, לפיכך אמרה תורה 'בדד יֵשֵׁב'".

הבידוד איננו רק עונש והגנה על החברה, אלא הוא נועד לגרום לאדם לעשות חשבון נפש ולתקן את דרכיו. שיהיה לו פנאי להבין עד כמה חמור לדבר לשון הרע ולגרום ריב ומחלוקת, ולקבל עליו שלא לעשות כן בעתיד.

למחלקת המודיעות (בלבד) של 'שיחת השבוע':
טל 052-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

חיסכון ענק של
כ-50% בביטוחי הבריאות
וכ-40% בביטוחי המשכנתא

למה להשקיע בפרסומות כשהנתונים אומרים הכל?!..

לא חבל שפרסמנו כאן?..